

[Keld Larsen]

svenske myndigheder at sende giftskibene gennem det betydelig smallere og mere befærdede Øresund. Det forbedrer nemlig mulighederne for at få trukket gifttromlerne op inden for de 8 timer, som vil gå, før det radioaktive affald vil strømme ud og forgifte miljøet.

Keld Larsen (VS):

Det drejer sig om de atomaffaldsskibe, som på et eller andet tidspunkt skal begynde at sejle, sandsynligvis op gennem Øresund, med atomaffald fra de svenske atomkraftværker.

Allerede i 1975 sendte de svenske myndigheder et skib af sted fra den svenske østkyst til England. Dengang var det karakteristisk, at man netop ikke lod det specialbyggede skib sejle op igennem Øresund, fordi man var klar over, at trafikken og dermed risikoen for en påsejling var så stor netop i Øresund; derfor sendte man det op gennem Store Bælt.

For 2½ år siden skete der så det, at man nedsatte et programråd for radioaktivt affald i Sverige, og dette programråd nåede for et års tid siden frem til, at man godt kunne sende disse atomaffaldsbåde op gennem Øresund – uden i øvrigt at give nogen forklaring og uden at komme med noget svar med hensyn til trafikproblemerne, og det på trods af at den såkaldte KBS-rapport, altså kernebrændselssikkerhedsrapporten, som er udarbejdet af de svenske myndigheder, opererer med, at risikoen for en påsejling er ca. 5 pct. på årsbasis. Det vil altså sige, at inden år 2000 er der ca. 50 pct. chance for, at der vil ske en kollision.

Nu er det ikke klart, hvor mange både der vil blive sendt af sted, men i Ekstra Bladets artikel for den 6. november opereres der med 2–3 både pr. måned, når de engang går i gang. Det forøger jo risikoen ganske gevaldigt for, at der kan ske en påsejling eller en kollision med katastrofale følger.

Nu er det oven i købet sådan, at de beregninger, man opererer med i denne KBS-rapport, er blevet kritiseret af forskere bl. a. på Gøteborg og Lund universitet og sågar af engelske forskere, fordi man ikke har taget højde for, at transporten skal ske ad søvejen. Netop transporten af affaldet er uden tvivl det farligste led i hele den kæde, som dette

atomaffald skal igennem, før det er anbragt. Det er ikke engang sikkert, at man kan finde et sikkert sted at anbringe disse ting. Det er noget af det, man går og undersøger, og noget af det, jeg forstår at regeringen er på vagt over for.

Jeg vil godt spørge miljøministeren: hvad har miljøstyrelsen gjort i hele denne sag? Det er jo sådan ifølge den nordiske miljøkonvention, at miljøstyrelsen kan blande sig i sagen og få oplysninger fra de svenske myndigheder.

Miljøministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg vil gerne indledningsvis understrege, at transporter af højradioaktivt, brugt brændsel i hvert enkelt tilfælde skal godkendes af de svenske myndigheder. En sådan godkendelse vil være betinget af, at man følger de gældende internationale forskrifter.

Om de kommende transporter af brugt brændsel fra Barsebäckværket har miljøstyrelsen været i kontakt med ejeren af Barsebäckværket, Sydkraft, som har oplyst, at der ikke vil komme sørtransporter fra Barsebäckværket før 1981, og at der herefter vil blive tale om 1–2 transporter årligt – ikke om måneden, men årligt. Transporterne vil ifølge de svenske planer foregå pr. skib op gennem Øresund og Kattegat og rundt om Skagen.

Sundhedsstyrelsen har oplyst, at det radioaktive brugte brændsel vil blive fragtet i meget solide stålbeholdere, som er fremstillet i overensstemmelse med den internationale atomenergiorganisations forskrifter. Grundtanken i disse forskrifter er, at selve transportbeholderen skal være konstrueret således, at den giver tilstrækkelig sikkerhed mod spredning af radioaktive stoffer, ligegyldigt hvilken måde den transporteres på. For at en transportbeholder kan godkendes, skal den udsættes for forskellige afprøvninger og vurderinger. Der er bl. a. tale om en neddykningsprøve af mindst 8 timers varighed på 15 meters dybde, som foretages for at bedømme forsendelsens fysiske egenskaber.

Det er af sundhedsstyrelsen over for mig oplyst, at beholderne er så solide, at de kan tåle dybder på indtil 200 m, og at utætheder i beholderne først kan opstå efter flere års ophold i vand på grund af vandets korroderende egenskaber.